Uradni list
Evropske unije

SL
Serija L

2025/1445

1.8.2025

IZVEDBENI SKLEP KOMISIJE (EU) 2025/1445

z dne 8. julija 2025

o zahtevku za prijavo evropske državljanske pobude „Hrana je človekova pravica za vse – zagotavljanje zdravih, pravičnih in trajnostnih prehranskih sistemov“ v skladu z Uredbo (EU) 2019/788 Evropskega parlamenta in Sveta

(notificirano pod dokumentarno številko C(2025) 4607)

(Besedilo v angleškem jeziku je edino verodostojno)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (EU) 2019/788 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o evropski državljanski pobudi ([1]) ter zlasti člena 6(3) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Komisiji je bil 13. junija 2025 predložen zahtevek za prijavo evropske državljanske pobude „Hrana je človekova pravica za vse – zagotavljanje zdravih, pravičnih in trajnostnih prehranskih sistemov“.

(2) Ta zahtevek sledi zahtevku za prijavo evropske državljanske pobude „Hrana je človekova pravica za vse“, ki je bil Komisiji predložen 31. marca 2025.

(3) Komisija je z dopisom z dne 29. aprila 2025 (C(2025) 2559 final) v skladu s členom 6(4) Uredbe (EU) 2019/788 skupino organizatorjev obvestila, da so v zvezi z zahtevkom za prijavo, predloženim 31. marca 2025, izpolnjene zahteve za prijavo iz člena 6(3), prvi pododstavek, točke (a), (d) in (e), navedene uredbe ter da se člen 6(3), prvi pododstavek, točka (b), navedene uredbe ne uporablja. Komisija je tudi pojasnila, da pobuda ne izpolnjuje zahteve iz člena 6(3), prvi pododstavek, točka (c), Uredbe (EU) 2019/788. Komisija je zlasti pojasnila, da nekateri predlogi organizatorjev niso vsebovali poziva Komisiji, naj predloži predlog pravnega akta Unije za namen izvajanja Pogodb.

(4) Komisija je zato v skladu s členom 6(4), prvi pododstavek, Uredbe (EU) 2019/788 organizatorje obvestila, da lahko v skladu s členom 6(4), drugi pododstavek, Uredbe (EU) 2019/788 pobudo bodisi spremenijo, tako da upoštevajo oceno Komisije, bodisi ohranijo prvotno pobudo ali jo umaknejo.

(5) Skupina organizatorjev je 13. junija 2025 predložila spremenjeno pobudo.

(6) Cilj spremenjene pobude, kot so ga izrazili organizatorji, je Unijo pozvati, naj „uresniči pravico do hrane in jo vključi“ v pravni okvir Unije, ki vpliva na „pravico do hrane v EU in zunaj nje“. Organizatorji menijo, da mora Unija „pravico do hrane zagotavljati sistemsko ter spodbujati zdrave, pravične, humane in trajnostne prehranske sisteme“. Za dosego teh ciljev so organizatorji določili štirinajst specifičnih ciljev, v katerih so pozvali k predložitvi predloga ali spremembi pravnih aktov Unije na naslednjih področjih: (i) pravični prehranski sistemi in demokratično upravljanje; (ii) podpora nacionalnim pobudam na področju socialne zaščite; (iii) priznavanje, da kmetijski proizvodi in živila niso običajni izdelki; (iv) podpora kmečki agroekologiji in teritorialnim prehranskim sistemom; (v) boj proti koncentraciji kmetijskih zemljišč; (vi) podpora kmečkim semenskim sistemom; (vii) stroga regulacija GSO, tudi tistih, pridobljenih z novimi genomskimi tehnikami; (viii) trajnostno gospodarjenje z vodnimi viri; (ix) krepitev dobrobiti živali; (x) podpora uživanju sadja in zelenjave ter regulacija močno predelanih živil; (xi) trajnostno javno naročanje živil; (xii) povedno označevanje živil; (xiii) preprečevanje nastajanja živilskih odpadkov; (xiv) krepitev pravice do hrane v tretjih državah.

([1]) UL L 130, 17.5.2019, str. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2019/788/oj.

(7) Priloga k spremenjeni pobudi vključuje dodatne podrobnosti o njenem ozadju, vsebini in ciljih. Pobuda navaja, da je pravica do hrane zagotovljena, „ko imajo vsi dostojen in trajnosten dostop do ustrezne hrane“, in našteva različne ukrepe, ki bi lahko bili pomembni za cilje pobude. Organizatorji so zahtevku za prijavo priložili tudi dodaten dokument, v katerem so navedeni podrobnejši podatki o pobudi.

(8) Kar zadeva prvi, četrti, peti in šesti cilj pobude, bi Komisija lahko sprejela predlog o trajnostnih in pravičnih prehranskih sistemih; predlog za podporo kmečki agroekologiji in teritorialnim prehranskim sistemom; predlagala ukrepe v zvezi z izboljšanjem enakosti spolov na delovnih mestih v kmetijstvu in generacijsko pomladitvijo ter predlagala uredbo za podporo avtonomiji kmečkih semenskih sistemov na podlagi členov 38 do 44 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).

(9) Kar zadeva drugi cilj, na tej stopnji ni mogoče izključiti, da bi Komisija lahko sprejela predlog v podporo in dopolnitev dejavnosti držav članic za socialno zaščito delavcev in/ali boj proti socialni izključenosti in/ali modernizacijo socialne zaščite na podlagi člena 153(1), točke (c), (j) ali (k), PDEU, če je tveganje prehranske varnosti mogoče povezati z minimalnim dohodkom.

(10) V zvezi s tretjim ciljem na tej stopnji prav tako ni mogoče izključiti, da bi lahko Komisija na podlagi členov 38 do 44 PDEU sprejela predlog pravnega akta, s katerim bi se priznalo, da kmetijski proizvodi in živila niso običajni izdelki.

(11) Kar zadeva sedmi cilj, bi Komisija lahko sprejela predlog za urejanje GSO s predpisi na podlagi členov 43, 114 in 168(4), točka (b), PDEU.

(12) Glede osmega in trinajstega cilja bi lahko Komisija na podlagi člena 191 sprejela predlog o trajnostnem gospodarjenju z vodnimi viri ter na podlagi člena 192 PDEU predlog o živilskih odpadkih.

(13) Kar zadeva deveti cilj, bi Komisija lahko sprejela predlog za krepitev dobrobiti živali na podlagi člena 43(2) PDEU.

(14) V zvezi z desetim ciljem bi lahko Komisija na podlagi člena 168(5) PDEU predlagala spodbujevalne ukrepe za dejavnosti, ki spodbujajo zdravo in trajnostno prehrano.

(15) Kar zadeva enajsti cilj, na tej stopnji ni mogoče izključiti, da bi Komisija lahko sprejela predlog o trajnostnem javnem naročanju živil, in sicer na podlagi člena 114 PDEU.

(16) Kar zadeva dvanajsti cilj, bi Komisija lahko sprejela predlog o označevanju živil na podlagi člena 114 PDEU.

(17) Nazadnje, kar zadeva štirinajsti cilj, na tej stopnji ni mogoče izključiti, da bi Komisija lahko sprejela predlog za okrepitev pravice do hrane v tretjih državah na podlagi člena 207, člena 208 in/ali člena 212 PDEU.

(18) Iz navedenih razlogov Komisija meni, da noben del pobude ni očitno zunaj okvira, v katerem ima Komisija pristojnost za predložitev predlogov pravnih aktov Unije za namen izvajanja Pogodb.

(19) Navedena ugotovitev ne vpliva na oceno, ali bi bili v tem primeru izpolnjeni konkretni vsebinski pogoji, ki se zahtevajo za ukrepanje Komisije, vključno s skladnostjo z načeloma sorazmernosti in subsidiarnosti ter združljivostjo s temeljnimi pravicami.

(20) Skupina organizatorjev je predložila ustrezne dokaze, da izpolnjuje zahteve iz člena 5(1) in (2) Uredbe (EU) 2019/788, ter imenovala kontaktni osebi v skladu s členom 5(3), prvi pododstavek, navedene uredbe.

(21) Pobuda ni očitno žaljiva, neresna ali šikanozna niti ni v očitnem nasprotju z vrednotami Unije, kot so določene v členu 2 Pogodbe o Evropski uniji, in pravicami, zapisanimi v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah.

(22) Pobudo „Hrana je človekova pravica za vse – zagotavljanje zdravih, pravičnih in trajnostnih prehranskih sistemov“ bi bilo zato treba prijaviti.

(23) Ugotovitev, da so pogoji za prijavo v skladu s členom 6(3) Uredbe (EU) 2019/788 izpolnjeni, ne pomeni, da Komisija potrjuje resničnost navedb v pobudi, za katero je izključno odgovorna skupina organizatorjev pobude. Vsebina pobude izraža le stališča skupine organizatorjev in se nikakor ne more šteti za stališče Komisije –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Evropska državljanska pobuda „Hrana je človekova pravica za vse – zagotavljanje zdravih, pravičnih in trajnostnih prehranskih sistemov“ se prijavi.

Člen 2

Ta sklep je naslovljen na skupino organizatorjev državljanske pobude „Hrana je človekova pravica za vse – zagotavljanje zdravih, pravičnih in trajnostnih prehranskih sistemov“, ki jo kot kontaktni osebi zastopata Olga KIKOU in Almudena GARCÍA SASTRE.

V Strasbourgu, 8. julija 2025

Za Komisijo
Maroš ŠEFČOVIČ
član Komisije